

אודות התכנית

הפוטנציאל ליצור ולחדש בתחום האמנות העכשווית טמון בהבנת העומק האינטלקטואלי שבמעשה האמנות וניצול מרבי של יתרונותיו הספציפיים של המקום וסביבת העבודה שבה האמן פועל. התוכנית לתואר שני באמנויות בבצלאל היא תוכנית ייחודית מסוגה בישראל המכשירה אמנים המסוגלים להשתלב בעולם האמנות המקומי והבין-לאומי ולהחזיק סטודיו פעיל ופורה. בהסתמך על אבני היסוד שהסטודנטים רכשו במהלך לימודי התואר הראשון ולאחריהם, התוכנית פועלת כ"חממה" רעיונית התומכת בבניית גוף עבודות מגובש, מקורי, חקרני וניסיוני המוצג במסגרת תערוכת הגמר. לצד הקונטקסט המקומי, התוכנית מדגישה את הקונטקסט התרבותי הגלובלי, והיא כוללת טווח פעילות בין-לאומי בשיתוף מרצים, אמנים ותוכניות מקבילות ברחבי העולם.

מערך הלימודים משלב דיסציפלינות מגוונות כדי לאפשר לסטודנטים להיחשף למנעד רחב ככל האפשר של כיווני פעולה הכוללים: התנסות בביקורת, העמדת תערוכות, עבודת סטודיו, יצירת קשרים מקצועיים עם גורמים בשדה האמנות, מחקר שטח, מחקר היסטורי ותיאורטי, הקמת פלטפורמות לשיתוף ידע ועוד. התוכנית מעניקה לסטודנטיות.ים חירות אקדמית מלאה, מנעד רחב של כיווני מחשבה ויצירה, העמקה של תפיסה ביקורתית, יכולת ניתוח השוואתי ורכישת כלים פרקטיים להשתלבות בשדה המקצועי כאמנים פעילים. תכליתם של כלים אלו היא ליצור אפשרויות עשייה, ללמוד שיטות עבודות ולבנות לקסיקון של מושגים וטכניקות תצוגה.

בלב התוכנית עומדת התפיסה כי אין תחליף למפגש המשמעותי שבין אמן.ית בכיר.ה לאמן.ית צעיר.ה. על כן, לצד סדנאות וסמינרים בפורומים כיתתיים, מערך הקורסים כולל הנחיות אישיות בסטודיו של כל סטודנט.ית המסייעות לתלמידות.ים לחקור ולחדד את החזון האמנותי שלהם. במהלך הלימודים הסטודנטיות.ים בונות.ים קהילה של יוצרות.ים ממגוון תחומי האמנות, אשר לעיתים קרובות מתרחבת לשותפות מקצועית לאחר סיום התואר.

פרופ' דור גז, ראש התכנית לתואר שני באמנויות

ראש התכנית לתואר שני באמנויות: פרופ' דור גז
רכזת מנהלית: תמר ארז
גלריסט ומנהל תפעול: ברק רובין
מנהל תחזוקה: אנטון גריאזנוב
רשתות חברתיות: ליטל מרקוס מורין
טלפון הרצל 119: 03-6824082 פקס: 03-5187979 דוא"ל: mfa@bezalel.ac.il

סגל ההוראה

פרופ' דור גז, ראש התוכנית dorgz@post.bezalel.ac.il
פרופ' יהודית סספורטס yehuditsas@013.net
ד"ר שרה בנינגה sarabeninga@gmail.com
ד"ר רועי ברנד brandroy@gmail.com
ד"ר אהד זהבי ohadzehavi@hotmail.com
ד"ר ליאת פרידמן lyatfriedman@gmail.com
מיטרה אבאספור Mitra Abbaspour mitraa@exchange.Princeton.EDU
שרון בלבן sharonbalaban@gmail.com
אורית בן שיטרית orit.ben@gmail.com
מנאר זועבי manarmkzuabi@gmail.com
אירית חמו irithemmo@gmail.com
שרון יערי s_yaari@netvision.net.il
מריל לדרמן יוקלס mlukeles@gmail.com
נבט יצחק nevety@gmail.com
הדס מאור hadas@hadasmaor.com
דניאל מאיר daniel.meir@gmail.com
משה נינו niniom@netvision.net.il
נירית נלסון nirith@gmail.com
דוד עדיקא adika.david@gmail.com
ראידה סעאדה raedas@gmail.com
ונינה סראסינו Vanina Saracino vanina.saracino@gmail.com
יוסף קריספל josief.krispel@gmail.com
גלעד רטמן gilad.ratman@gmail.com
שרה ריזמן Sara Reisman sara.prepstein@gmail.com
רוואן שארף rawansharaf77@gmail.com
איל שגיא ביזאווי eyalsb@gmail.com

מרכיבי התכנית

כל משתתף.ת בתכנית נתפסת כציר ייחודי סביבו נעים המרכיבים המנחים של התכנית: עבודת סטודיו עצמאית, הנחיה אישית, ביקורת סטודיו קבוצתית, סדנאות, סמינרים, תערוכות, לימודים עיוניים, מפגש עם אמניות.ים ומרצות.ים אורחות.ים, תערוכת גמר ועבודה כתובה. התכנית בנויה סביב שלד בסיסי קבוע של מסגרות אקדמיות וסגל הוראה, אך שואפת לגמישות מרבית בהתאם לדינמיקה של הקבוצה כולה ולצרכים האישיים של כל משתתף.ת.

תקופת הלימודים

משך הלימודים בתכנית: שתי שנות לימוד.

הלימודים מתקיימים בימי ראשון, שני וחמישי. בימי ראשון לימודים עיוניים בקמפוס המרכזי בירושלים, בימי שני לימודים עיוניים מקוונים באנגלית (בחירה) ובימי חמישי לימודים מעשיים בהרצל 119.

נוכחות במהלך השבוע בפעילויות התכנית ונוכחות בסטודיו היא חובה – לא רק בימי הלימודים הרשמיים.

בנוסף, מתקיימים ארועים נוספים במהלך השנה האקדמית, כגון: ביקורים ומפגשים בתערוכות, השתתפות בימי עיון, סדנאות והרצאות; לא בהכרח בימים ראשון או חמישי.

היקף הלימודים

הדרישות הלימודיות כוללות:

53 נ"ז (לסטודנטים שהחלו לימודים בתשפ"ב)

48 נ"ז (לסטודנטים שהחלו לימודים תשפ"ג)

השתתפות במפגשי מרצות.ים אורחות.ים והגשת פרויקט גמר.

לימודים מעשיים*

*תוכנית הקורסים המעשיים היא חובה וזהה עבור כלל הסטודנטיות. ים בתכנית בהתאמה לשנת הלימוד.

עבודת סטודיו עצמאית**

העבודה בסטודיו היא מסגרת ההתייחסות הבסיסית של התכנית, ציר מרכזי של מטלות התואר, וחלק בלתי נפרד מהן. הסטודנטיות ים לתואר שני נתפסות. ים עם מוטיבציה ויכולת לפתח מהלך עצמאי של מחקר יצירתי אישי בסטודיו, כאשר היצירה האמנותית היא המרכז לדיון ביקורתי, לפעילות בתכנית ולדיאלוג של הסטודנט. ים עם עמיתיו ועם צוות התכנית. בצלאל מעמידה לרשות כל סטודנט סטודיו; הפעילות האישית בסטודיו משתלבת בפעילות מכלול המסגרות הלימודיות של התכנית ומאפשרת לסטודנט. ים ליצור ולפתח דיאלוג.

** חובה להגיע לסטודיו לא רק בימי הלימוד הרשמיים.

הנחיה אישית

4 נ"ז, שנתי

יום חמישי, 12:00 – 14:00

רשימת המנחים:

פרופ' דור גז; פרופ' יהודית ספורטס; שרון בלבן; אורית בן שיטריה; מנאר זועבי; אירית חמו;
מריל לדרמן יוקלס; שרון יערי; נבט יצחק; הדס מאור; דניאל מאיר; משה ניניו; ראידה סעאדה; דוד עדיקא;
יוסף קריספל; גלעד רטמן

המפגש בין אמן. ים בוגר. ים ומנסה לבין סטודנט. ים לאמנות הינו פורמט פדגוגי היסטורי על פיו אמן מלמד אמן. ההנחיה האישית מאפשרת תנאים לדו-שיח בין סטודנט. ים-מרצה והתייחסות לעבודות של הסטודנט. ים היחיד. ה. למפגש כזה תפקיד חשוב בתהליך גיבוש זהותו האמנותית של הסטודנט. ים. במפגשי ההנחיה יושם דגש על חיזוק המרכיבים המקוריים ופיתוח ההיבט האישי ביצירתו, תתקיים "קריאה" של עבודת הסטודנט. ים במטרה לזהות מהלכים בעבודה ולמקמה בקונטקסט תרבותי-חברתי רחב ולאפשר למרצה הגשת סיוע והנחייה מתאימים. כל סטודנט. ים יפגש עם מנחות. ים אישיים ומנחות. ים אורחות. ים לסירוגין לאורך השנה.

בשנה ב' נבחר לכל סטודנט. ים מנחה אישי. ים שמלווה אותו לפרויקט הגמר. הציון בקורס ההנחייה האישית מורכב מסך ממוצע הציונים של המנחות. ים איתם נפגשים הסטודנטיות. ים במהלך שנת הלימודים.

סמינר קובייה לבנה

פרופ' דור גז, הדס מאור

שנה א'

5 נ"ז, שנתי

יום חמישי, 10:00 – 11:30

הסמינר מתפרש על פני שנת הלימודים ומתכנס מידי שבוע לדון במיפוי של מגמות בולטות בשדה האמנות, בחינה של דרכי תצוגה שונות ורכישה של כלים מעשיים להשתלבות בשדה כאמניות. ים פעילות. ים.
תכליתם של כלים אלו היא יצירת מנעד רחב של אפשרויות פעולה, למידת שיטות עבודות ובחינה מעמיקה של עצם מושג התצוגה. במהלך הקורס נתייחס למושגי מפתח, דוגמת: הקובייה הלבנה, הצבה תלוית-חלל, הצבה תלוית-זמן, סאונד, פרפורמנס ועוד, וכן נעמיק בשאלת חיוניות אובייקט התצוגה. הקורס מהווה מסגרת שמטרתה לחדד את הבנת אופני הפעולה של הסטודנטיות. ים ואת השימוש המעשי בכלים השונים שנרכשו במסגרתו.

במהלך הקורס יתקיימו מסגרות שונות של פרזנטציות, דיונים, קריאת טקסטים, ביקורי אורחים, תצוגות אישיות ו/או קבוצתיות ופעולות בחללי העבודה השונים. לקראת סמסטר ב' הסטודנטיות ים יתחלקו לשלוש קבוצות ויצגו שלושה פרויקטים מקוריים. בסוף שנת הלימודים כל סטודנט. ים יכתוב. תכתוב עבודת סמינר מסכמת.

סטודיו א'

מנחים: שרון יערי, פרופ' יהודית ספורטס

שנה א'

4 נ"ז, שנתי

יום חמישי, 14:30 – 16:30

סטודיו שנה א' מורכב משלושה מעגלי עבודה מרכזיים:

מעגל ראשון:

חדרים מקבילים . הוא מצע עבודה בו נדרש הסטודנט. ים להציע שני חללי עבודה המייצגים את עבודתו. ה בשני אופנים שונים. חלל אחד בו מציג היוצר. ת את קפסולת מהות יצירתו. ה הממחישה את יכולתו. ה של היוצר. ת לנסח את מודל ועקרון עבודתו. ה באמצעות:
שיחה / הרצאה/ מיצג /או טקסט. המהלך מלווה במצגת ייעודית לעניין זה .

במקביל לחדר זה מתקיים חדר נוסף בו נחשפת הכיתה וקבוצת הדיון לעבודות מקור או למהלכי עבודה פיזיים בחלל עצמו. התנועה מהחלל בו מנסח הסטודנט. ים את עבודתו מתוך פרספקטיבה רפלקטיבית של **דיבור על עבודתו. ה**, משתנה לסוג ואופי שיחה שונה, בו עומד היוצר. ת מול עבודתו. ה בחלל ומלווה את חווית המפגש של הצופה עם העבודה עצמה, בה נבחנת יכולת **דיבור האמנית. ן את עבודתה. ו**.

מושם דגש גבוה על הבדל השיח בן שני חדרי הפעולה. מקבילותם של החדרים קשורה לצורך חשוב של פיתוח יכולת עבודה סימולטנית של תהליכי עבודה אינטרוברטים, שקטים ונטולי שיחה של כל יוצר בדרכו, לעומת תהליכי עבודה הפוכים המתגבשים רק מתוך מרחק רפלקטיבי.

כל יוצר.ת נחשף ל-24 מודלים שונים של פעולה מתוך קבוצת הכיתה, תוך הנחייה וליווי מעמיק של מנחות. מנחי הקורס, בהם נחשף קוד פעולה פנימי וייחודי לכל יוצר.ת בקבוצה.

מעגל שני:

האורח.ת. מהלך זה כולל את בחירתו והזמנתו של אורח.ת קיים.ת או מדומיין.ת מכל תחום וזמן למרחב הכיתה, בו מפתח התלמיד.ה שיחה אודות עבודתו תוך אירוח פרספקטיבה שונה באמצעותה מתרחשת למעשה הרחבת שדה לעבודתו.ה שלו.ה

מעגל שלישי:

מעבדת סטודיו מורחבת. בשלב השלישי מתגבש שיתוף פעולה בן ארבע או חמישה יוצרות.ים שכבר עברו את שלב הגשת החדר המקביל, לצורך הרחב שדה של כל אחד.אחת מהן.ם ולצורך העמדת פעולה חדשה בחלל שבבסיסה :

שאלה / סתירה / התנגדות/ השלמה/ פרימה / השלמה / או כל סוג של שיתוף פעולה בין עבודות האמניות.ים הנוספים בקבוצה כחלק מעבודת סטודיו שעדיין מתהווה ו**מנסחת** עצמה. במהלך זה מתגבש למעשה מצע עבודה חדש המעמיק את הקשר בן היוצרות.ים ומייצר במה אליה זורמים תהליכי עבודה טריים, פתוחים באופן פגיע ונדיב וכזה בו מייצרת הקבוצה מעין הרחבה מושגית למהלכים קיימים דרך שיחה עם עבודתו של האחר. זאת תוך הבנה ברורה שהפעולה או התוצאה אינם סופיים במכוון. אופי פעולה זה במהותו מאפשר זרימה, קלילות ואירוח של ספק, כערך הכרחי העומד בבסיסו של תהליך עבודה בריא. בשלב זה מתנסה היוצר.ת בתרגול עבודת הסטודיו שלו באופן שונה. זהו מצע שיחה רחב יותר המאפשר לתהליכי עבודה עדינים וחשופים של כל יוצר.ת בקבוצת הלימוד להתפתח באופן בלתי צפוי. יצירת פורמט רחב ומוגן לצורך הבשלה עמוקה של מהלכי יצירה שאינם בשלים עדין לתצוגה סופית, אך חיוניים מאד לחשיפה ודיון במסגרת הקבוצה.

בסוף שנת הלימודים הראשונה יציג. תציג כל סטודנט.ית תערוכה מסכמת - **פרויקט סוף שנה א'** - של גוף עבודות ויתקיים דיון עומק בנוכחות מנחות.ים התכנית והסטודנטיות.ים

כמו כן, יתקיים אירוע **הסטודיו הפתוח** שיאפשר הצצה לסטודיו ותהליכי העבודה כמו גם מפגש בלתי-אמצעי ושיחה עם קהלים שונים. אירוע זה הוא אירוע קבוצתי המושתת על שיתוף פעולה מלא ומשמעותי בן כל התלמידות.ים אותו מובילות.ים חברי הקבוצה בהנחיית מנחות.י הסמינר.

סטודיו ב':

מנחה: גלעד רטמן

שנה ב'

2 נ"ז, שנתי

יום חמישי, 10:00 – 12:00

סטודיו שנה ב' הינו מפגש המתמקד בתהליכי עבודה, אסטרטגיות תצוגה ומודלים שונים של פעילות בשדה. המפגשים יתבססו על משימה מעשית של הסטודנטיות. יום ודין תיאורטי. בסמסטר ב' יולפו השיעורים השבועיים בסדנה מעשית מרוכזת של 3 ימים.

פרויקט גמר – תהליכי הצבה וגיבוש אוצרותי

פרופ' דור גז, הדס מאור

שנה ב'

1 נ"ז, סמסטר ב'

יום חמישי, 14:30 – 16:00

הקורס מהווה רובד נוסף במעטפת הליווי של הסטודנטיות. יום בעבודתן. על פרויקט הגמר לקראת תערוכת הבוגרות. יום. במסגרת הקורס יציגו הסטודנטיות. יום את תהליכי והתקדמות עבודתן. יום לפני המרצות. יום והכתה, יעלו לדין פתוח התלבטויות והקשרים, ויקבלו הפניה למקורות מידע והשראה נוספים. בתוך כך, יחדדו המרצות. יום עם כל אחד ואחת מן הסטודנטיות. יום את אופני ההצבה המתאימים לעבודה ואת צרכי התצוגה הנגזרים, ובהתאם לכך יאצרו את תערוכת הבוגרות. יום.

הקורס יפתח ביומיים מרוכזים בהם תתקיים "ועדת תערוכות". במסגרת הועדה יציגו הסטודנטיות. יום בפני מנחי הקורס את קווי המתאר של פרויקט הגמר שלהם, כפי שהתגבש במהלך הסמסטר הראשון עם המנחה האישי. ת. בהמשך יכלול הקורס התייחסות לדרכי עבודה לקראת מימוש פרויקט הגמר והתערוכה, תוך התייחסות נקודתית לקומת התערוכה (קומה ב'), ואפשרויות הפעולה בחלל הנתון. הסטודנטיות. יום ייחשפו לדרכי העבודה של בוגרי. ות התכנית משנים קודמות. חלקו האחרון של הקורס יוקדש למצגות הסטודנטיות. יום, בפני כלל הפורום השכבתי, תחת שלוש קטגוריות: רצוי-מצוי-מדומיין .

סדנאות רב תחומיות

סדנאות אלה מתמקדות בשאלות של יחסי התיאוריה והמעשה האמנותי; בתיאוריות של האמנות הפלסטית ובתחומים המקיפים אותה – כמו ספרות, כתיבה, ארכיטקטורה, קולנוע, פילוסופיה, כלכלה, חברה, סוציולוגיה, עיצוב, מחול, מוסיקה, סאונד והקשרי תצוגה – מתוך הדגשת הקשרים שונים של ההווה ביחס לאלה. במסגרת הסדנאות מוזמנים באופן שוטף מרצות.ים אורחות.ים לתוכנית למפגשים ופעילויות הכוללות: הרצאות, מפגשי אמן.ית, פעולות אמנויות ותצוגה. חלק מפעילות זו נעשה בשיתוף פעולה עם מחלקות ותוכניות אקדמיות באקדמיה ומחוצה לה. ההשתתפות בסדנאות מלווה במשימות שיוגדרו בעבור כל סדנה וסדנה.

סדנה רב תחומית 1 - עוטף סלמה

מנחה: פרופ' דור גז

1 נ"ז, שנתי

יום חמישי אחה"צ (שעה מדוייקת תשלח בהתאם לפעילות)

תכנית הקולקוויום של התואר השני באמנויות מתמקדת במקום ובמקומי ובתוך כך בוחנת את סביבת הסטודיו בה הסטודנטים פועלים מהיבטים מצטלבים. במסגרת זו מתקיימת סדנה שנתיית בה ניפגשים הסטודנטות.ים עם מרצות.ים אורחות.ים מדסציפלינות שונות: היסטוריה, ביקורת תרבות, גיאוגרפיה, פילוסופיה, חברה ועוד. במפגשים אלה ייחשפו הסטודנטים/יות למגוון רחב של נקודות מבט ושפות-שיח בדיקה הדוקה להתנהלותם של שדות הייצור, התצוגה והביקורת של האמנות היום. בנוסף לאורחות.ים אשר יוזמנו על-ידי התכנית יעשה מאמץ להיענות ליוזמות של משתתפי.ות התכנית להזמנת אורחות.ים נוספות.ים. התכנית מעודדת ביקורים חוזרים ויצירת קשרים מתמשכים עם צוות של מרצות.ים בינלאומיות.ים ומקומיות.ים. הנוכחות בקורס היא חובה לשנים א'-ב' ובסופו תוגש עבודה מסכמת.

סדנה רב תחומית 2

ריכז ותוכן: פרופ' דור גז

1 נ"ז, סמסטר ב'

במסגרת סדנה רב תחומית 2 מוזמנות.ים לתכנית מרצות.ים אורחות.ים לקיים סדנאות נושאיות הכוללות: הרצאות, מפגשי אמן, רכישת מיומנויות, פעולות אמנויות ותצוגה. במהלך השנה מוצעים לסטודנטיות.ים מבחר של סדנאות בתחומי ענין שונים. כל סטודנט.ית מחוייבת להשתתף בסדנה אחת לכל הפחות. ההשתתפות בסדנאות מלווה במשימות שיוגדרו בעבור כל סדנה. רשימת הסדנאות תפורסם בהמשך לקראת סוף סמסטר א'.

מרצות.ים אורחות.ים - בָּאֵרֶח קָבַע

במהלך הלימודים ייפגשו הסטודנטיות.ים עם אמניות.ים, מבקרות.ים, תיאורטיקניות.ים ואוצרות.ים פעילות.ים מישראל ומחו"ל. במפגשים אלה ייחשפו התלמידות.ים למגוון רחב של נקודות מבט ושפות-שיח בזיקה הדוקה להתנהלותם של שדות הייצור, התצוגה והביקורת של האמנות היום. במסגרת ביקורים אלה יתקיימו סמינרים, הרצאות, סדנאות וביקורי סטודיו. ביקורי הסטודיו מאפשרים מפגש ודיון של כל סטודנט/ית ו עם האורחות.ים המבקרות.ים בתכנית והמהווים חלק מהמהלך הלימודי של התכנית; בנוסף לאורחות.ים אשר יוזמנו על-ידי התכנית ייעשה מאמץ להיענות ליוזמות של משתתפות.י התכנית להזמנת אורחות.ים נוספות.ים. התכנית מעודדת ביקורים חוזרים ויצירת קשרים מתמשכים עם צוות של מרצות.ים בינלאומיות.ים ומקומיות.ים

מבוא -ים

כחלק מהמפגשים עם מרצות.ים אורחות.ים יוזמת התכנית סדרת מפגשים עם אוצרות.ים בינלאומיות.ים תחת הכותרת "מבוא-ים". הסדרה נערכת בשיתוף עם גלריה בית הגפן חיפה, ארגון ארטיס וארגון אוטסט. הסדרה מתמקדת בשאלות של זהות מקומית ואזורית דרך פרקטיקות ופעולות אוצרותיות שונות ודינאמיות. בנוסף להרצאות מקיימים האורחים ביקורי סטודיו עם הסטודנטיות.ים בתכנית ופגשות.ים אמניות.ים פעילים בשדה. מפגשי הסדרה יהיו פסיים ומקוונים.

פרויקט גמר

אוצרות: פרופ' דור גז

6 נ"ז, שנתי

בסוף הסמסטר הראשון של השנה השנייה נערכת הגשת אמצע במעמד ראש התכנית ופורום מרצות.ים במסגרת הגשה זו הסטודנט.ית מציג.תציג את פרויקט הגמר עליו הוא. היא עובדת. תוך התייחסות למרכיבי השונים.

פרויקט הגמר כולל שלושה חלקים:

1- תצוגה של תערוכה הכוללת עבודות נבחרות.

2- עבודה כתובה המתייחסת לתהליכי עבודה, מקורות השראה והגדרה מושגית של הפרוייקט.

3- שיח אמן בו הסטודנט.ית מנסח את המהלך הרעיוני מול קהל אוצרות.ים מקצועי במהלך תקופה בה תערוכת הבוגרות.ים עומדת.

תערוכות וחללי תצוגה

במהלך הלימודים יציג. תציג כל סטודנט.ית את גוף עבודתן.ם מספר פעמים במסגרות שונות של התוכנית. תצוגות שייערך בהן דיון המלווה את עבודת הסטודנט.ית במהלך התכנית, הגשות ותערוכות סוף שנה, וכן תצוגות רלוונטיות לנושאים הנידונים בתכנית. חלק מהדיונים פנימיים וחלק נחשף לקהל בתערוכות ו/או פלטפורמות.

שיתופי פעולה ופרויקטים בינלאומיים

כחלק מתכנית הלימודים יוזמת תכנית התואר השני באמנויות פרויקטים של שיתופי פעולה עם בתי ספר ומוסדות בינלאומיים, וכן מוזמנת להיות חלק בארועים וסמינרים בינלאומיים בארץ ובחו"ל. במהלך השנה יישלח 'קול קורא' לסטודנטיות.ים בהתאם לפרויקטים השונים.

פרוייקטים רב שנתיים (דוגמאות)

סדנה עם אנדרה זיטל, קליפורניה – AZ West Institute of Investigative Living

סדנה בינלאומית במתחם של האמנית אנדראה זיטל A-Z West במדבר בדרום קליפורניה. סדנה/פרוייקט מחקר קבוצתי העוסק בבחינת גישות שונות לקונספט הבסיסי של צורת חיים או life practice; במהלך הסדנה מוזמנים המשתתפים לחוות התנהלות שהיא מעבר לחוויה היומיומית הנורמטיבית. בסדנה משתתפות.ים סטודנטיות.ים מבצאל, אוניברסיטת קולומביה והאקדמיה בשטוקהולם. הסדנה בהנחיית האמנית והיוצרת אנדראה זיטל.

שיתוף פעולה עם האוניברסיטה לאמנויות בטוקיו Tokyo University of Arts

התכנית משתפת פעולה עם האוניברסיטה לאמנויות בטוקיו בפרויקטים שונים במסגרת Global Art Crossing Program ובמסגרת זו שלחה סטודנטיות.ים לסמינר מחקרי פיסולי ותערוכה במונסטר גרמניה וסמינר פיסול בטוקיו.

מבנה תכנית הלימודים המעשיים*

*תוכנית הקורסים המעשיים היא חובה וזהה עבור כלל הסטודנטיות. ים בתכנית בהתאמה לשנת הלימוד.

שנה א'

4 נ"ז	הנחיה אישית 1
5 נ"ז	סמינר קובייה לבנה*
4 נ"ז	סטודיו א'
1 נ"ז	סדנה רב-תחומית 1 עוטף סלמה
1 נ"ז	סדנה רב תחומית 2
-	מרצים אורחים - בָּאָרְח קָבֵע
-	סטודיו עצמאי 1
4 נ"ז	פרויקט סוף שנה א'

סה"כ: 19 נ"ז

*סמינר משולב מעשי ועיוני.

שנה ב'

4 נ"ז	הנחיה אישית 2
2 נ"ז	סטודיו ב'
1 נ"ז	סדנה רב תחומית 1 עוטף סלמה
1 נ"ז	סדנה רב תחומית 2
-	מרצים אורחים - בָּאָרְח קָבֵע-
-	סטודיו עצמאי 2
	פרויקט גמר תהליכי הצבה
1 נ"ז	וגיבוש אוצרותי
6 נ"ז	פרויקט גמר

סה"כ: 15 נ"ז

בסיום התוכנית יוענק תואר מוסמך M.F.A.

לימודים עיוניים

הלימודים העיוניים כוללים קורסי חובה, קורסי בחירה, סמינרים והרצאות אורח וסדנאות. הלימודים מתקיימים בימי ראשון בבצלאל, בקמפוס הראשי ירושלים ובימי שני לימודים מקוונים בזום באנגלית (בחירה).

מבנה תכנית הלימודים העיוניים

שנה א'

6 נ"ז	3 קורסי בחירה
*	סמינר קוביה לבנה

6 נ"ז	סה"כ
-------	------

*סמינר משולב מעשי ועיוני. 5 נ"ז מופיעות בפירוט הקורסים המעשיים מעלה.

שנה ב'

4 נ"ז	2 קורסי בחירה
4 נ"ז	1 סמינר הנחיה אישית פרויקט גמר

8 נ"ז	סה"כ
-------	------

רשימת הקורסים העיונים

סמסטר א'

סמינר מחקר עבודה מסכמת פרויקט גמר - הנחיה אישית

ד"ר רועי ברנד

סמינר חובה שנה ב'

4 נ"ז, שנתי

סמסטר א', יום ראשון, 12:00 – 14:00

סמינר, שמטרתו להביא לכתיבת עבודה כתובה המתייחסת לתהליכי עבודה, מקורות השראה והגדרה מושגית של פרויקט הגמר ותערוכת הסיום. בסמסטר הראשון ניפגש בקבוצה למשך שעתיים ונדבר על מחקר ואמנות, על מתודות ביקורתיות ועל המפגש בין יצירה חומרית וויזואלית לכתיבה עיונית. נקרא מספר טקסטים שיהוו דוגמה לאפשרויות של מחקר אמנותי-עיוני ונתחיל לפתח נושאים כלליים ואישיים של המשתתפות. בסמסטר השני נעבור למפגשים אישיים של כארבעים דקות כמה פעמים במהלך הסמסטר. המטרה היא לפתח עבודת תיזה מוקטנת של שמונה עמודים שמבוססת על הפרויקט האמנותי של כל סטודנט. ית עם התאוריה, האמנים והתערוכות הרלוונטיות לו או לה. הגשת עבודה מסכמת בסוף הקורס בהיקף של 4,000 מילים.

איך מזהים יצירת אמנות

ד"ר אהד זהבי

קורס בחירה שנה א', 2 ש"ס, 2 נ"ז

סמסטר א, יום ראשון 12:30 – 14:00

מקובל לחשוב על יצירת האמנות בדיקה ליוצרת או ליוצר, שמחוללים אותה ויוצקים בה תוכן, ולקהל, שחווה אותה ועומד על פשרה. בקורס זה נבחן בעיון את מערכת היחסים המורכבת בין שלושת היסודות הללו - היוצרים, היצירה והקהל - ונערער על עצם ההנחה שמדובר ביסודות יציבים וברורים. האם בכלל יש יוצרות ויוצרים, או שהם עצמם יצירה של מישהו או של משהו אחר? האם יצירת האמנות קיימת כשלעצמה, או שהיא קמה רק בעקבות מעשה פרשנות? האם משמעותה נגזרת ממניעיהם ומכוונותיהם של האמנית או האמן, או שהיא תלויה כל כולה בתגובותיו של הקהל? ומה יכול בעצם הקהל לעשות לנוכח יצירת אמנות: האם הוא אמור לחוות אותה, להבין אותה, לפרש אותה - אי שיש לו חירות לעשות ביצירה כרצונו? מתוך כך יתנסחו להן שאלות רחבות יותר: על טיבו של שדה אמנות ועל יחסי הכוחות בין עמדות השונות שהוא מאפשר, על תפקידם של הסטודיו, הגלריה והמוזיאון בהולדת היצירה ובגלגוליה השונים, על הכוח הפוליטי שמחזיקים בידיהם האוצרת והאוצר ועל הכוריאוגרפיה המניעה את קהל הצופים. את מכלול השאלות הללו נבחן בעזרת מגוון של הוגות והוגים, ובהם ארווין פאנופסקי, סוזן סונטאג, פייר בורדייה, ג'לאל תאופיק, קלייר בישופ, ז'אק רנסייר, שרה חינסקי, אנדרה לפקי ואירית רוגוף, ובעזרתם גם נברר, באופן מעשי, איך אפשר ואיך ראוי להגיב על יצירת אמנות (אם בכלל אפשר לזהות אותה).

הוליווד שעל הנילוס – תמות מרכזיות בקולנוע המצרי

איל שגיא ביזאווי

קורס בחירה, 2 ש"ס, 2 נ"ז

סמסטר א', יום ראשון, 14:30 – 16:00

מאז סוף המאה ה-19 וראשית המאה ה-20 סימנה עצמה מצרים, ובמיוחד קהיר, כבירת התרבות של העולם הערבי. מצרים, "הוליווד שעל הנילוס" כפי שכונתה בפייהם של חוקרי קולנוע, היא המדינה היחידה במזרח התיכון שפיתחה תעשיית קולנוע עצמאית עוד בתקופה הקולוניאלית, כשהיתה תחת שליטה בריטית. מראשיתו היה הקולנוע המצרי תוצר מובהק של חברה ותרבות הנתונות בסימן שינוי ותהליכים מואצים של מודרניזציה. ככזה, הוא שילב בין אסתטיקה וטכנולוגיה מהמערב לבין מרכיבים מקומיים - מצריים, ערביים ואסלאמיים, ושימש בין היתר ככלי להבניית תרבות וזהות מצרית מודרנית. על אף השינויים והטלטלות שעברה התעשייה לאורך השנים, הצליח הקולנוע המצרי לשמור על בכורתו, עם למעלה מ-4000 סרטים, והשפיע רבות על עיצוב התרבות המצרית, ועל זו הערבית בכלל. במהלך הקורס נסקור את תולדות הקולנוע המצרי ונתמקד במספר תמות עיקריות, תוך התייחסות להתפתחויות חברתיות ופוליטיות במצרים של המאה ה-20 וה-21. נצפה בסרטים מצריים ובקטעי סרטים, ונקיים דיון שיתבסס על קריאה טקסטואלית וקונטקסטואלית של הסרטים ועל קריאה ממוקדת של חומר הביבליוגרפיה, שיסייעו לנו לפענח "קודים" פנים-תרבותיים שיתרמו להבנת הסרטים וההקשר ההיסטורי והחברתי בו נוצרו.

אמנות עכשווית וחברה

ד"ר שרה בנינגה

קורס בחירה, 2 ש"ס, 2 נ"ז

סמסטר א', יום ראשון, 14:30 – 16:00

בקורס זה נעסוק בקשר בין אמנות עכשווית וסוגיות חברתיות. נסקור את התיאוריות הביקורתיות העומדות בבסיס הקשר בין אמנות וחברה ונבחן אמנות עכשווית העוסקת בנושאים של אקולוגיה, משבר גלובלי, פליטים, מגדר, מעמדות חברתיים, לאומיות ועוד. נלמד גישות תיאורטיות שונות ביחס לקשר בין שני התחומים ונלמד את עבודתם שאל אמניות ים מודרניים ועכשוויים רלוונטיים.

שיטת ההוראה: שיעורים פרונטליים, דיון וקריאת חומרים נלווים

מטלות הסטודנטים במהלך הקורס ואופן חישוב הציון:

נוכחות חובה, קריאת הטקסטים חובה.

הגשת מטלת אמצע ומטלת סוף.

אופן חישוב הציון לסטודנט/ית:

10% השתתפות

20% מטלת אמצע

70% מטלת סוף

אני, את-ה, זה

ד"ר ליאת פרידמן

קורס בחירה, 2 ש"ס, 2 נ"ז

סמסטר א', יום ראשון, 16:30 – 18:00

מזה כמאתיים שנה נאבקות. ים קבוצות שונות על הזכות להיות שונה. נשים, קהילות שחורים. או יותר נכון, אפרו-אמריקאיות. ים, נשים של צבע, נשים ממוצא אתני לא-מערבי, מזרחיות. ים, אתיופיות. ים, קהילת הלהט"ב, הקוויר, הטרנס, קהילת הא-מיניות... כל כך הרבה שונות ומגוון במאבק עם הגמוניה שמרנית. בקורס זה נשאל: מהי מיזוגניה? הומובופיה? זנופוביה? איך אפשר לשרוד גזענות, שובניזם, צרות אופקים? איך ניתן להתגבר על אפליה דיכויה והשתקה? מה אפשר לעשות כדי לקדם חברה שוויונית ומגוונת.

אמנות עכשווית בעולם הערבי (הקורס מתקיים באנגלית Held in English)

רוואן שראף

קורס בחירה, 2 ש"ס, 2 נ"ז

סמסטר א', יום ראשון, 16:30 – 18:00

קורס בנושא האמנות העכשווית בעולם הערבי על שלל גוניה וצורותיה. הקורס סוקר את האמנות בת ימינו ואיך משתנים כגון זהות, לאומיות, מסורת, מודרניזם והגלובליזציה נטמעים בעבודתם של אמניות ואמנים ערבים. הקורס מציע הסתכלות היסטורית על העשייה האמנותית העכשווית, מתחילת דרכה, עלייתה וכשלונה עם נפילת מודל מדינת הלאום הפוסט-קולוניאלית במדינות ערב. נוסף לזאת, הקורס מציע מבט השוואתי בין התמורות שחלו באמונות בארצות ערב לאלה בשאר העולם. הקורס מציע למידה אינטראקטיבית, וחושף את הסטודנטיות. ים לטקסטים היסטוריים וביקורתיים, זאת לצד תכנים ויזואליים וניתוח יצירות תרבות מלבנון, עיראק, מצרים, מרוקו וארצות המפרץ.

Contemporary Art in the Arab World (English)

Rawan Sharaf

The course introduces the diversity and multiplicity of art practices in the Arab world, and aims at exploring the intertwined relationship between notions of identity, nationalism, tradition, modernity and globalization in the work of contemporary Arab artists. Through exploring the historical trajectory, the course will contextualize the contemporary art production in line with the rise, failure and fall of the national state model in post-colonial Arab countries, and will further examine the transformations in contemporary art practices and contextualize it as part of the globalized art world. Designed as an interactive course, it will endorse historical and critical text reading and will investigate visual material in the works of artists, curators and cultural practitioners from Lebanon, Iraq, Egypt, the Maghreb and the Gulf region.

אמנות בקונטקסט (הקורס מתקיים בתל אביב)

נירת נלסון

קורס בחירה, 2 ש"ס, 2 נ"ז

סמסטר א', יום שישי, 10:30 – 12:00

האמן הצרפתי דניאל בורן העמיד באחד מכתביו את יצירת האמנות אל מול פרוסת לחם: אם נמקם יצירת אמנות במאפייה, היא לא תשנה את הפונקציה של המקום ולעולם לא תהפוך לפרוסת לחם. לעומתה, אם נציג פרוסת לחם בחלל תצוגה היא עשויה להפוך ליצירת אמנות, לפחות למשך התערוכה. בקורס נתבונן ונדון במערכות יחסים סבוכות כמו אלה שבין יצירת אמנות לסביבת התצוגה (מוזיאון, גלריה, חלל אלטרנטיבי, מרחב ציבורי, מרחב פרטי), בין יצירת אמנות אחת לרעותה (שיקולי תצוגה, שיח בין יצירות האמנות המחלקות מרחב משותף), בין היצירה לתערוכה (לקונספט הכללי) ובין היצירה לטקסט שנכתב עליה (טקסט קיר, טקסט בקטלוג – פרשנות; עיתונות - ביקורת). הקורס יתקיים בימי שישי בתל אביב ויכלול בעיקר סיורי גלריות, מוזיאונים וחללים אלטרנטיביים. כמו כן יתקיימו מספר מפגשים בבניין לימודי תואר שני באמנויות, ברחוב הרצל 119, בתל אביב. הגשת עבודה מסכמת בסוף הקורס בהיקף של 2,000 מילים.

MFA Bezalel International art-based research program

Contemporary Art in the Middle East

Mitra Abbaspour

Fall semester, Elective course: MFA, 2 credits

Monday, 14:00 – 15:30

This course explores the history, aesthetics and discourse framing the art of the Arab world, Iran and Turkey from the late twentieth century to the present. With a focus on building the skills of visual analysis, lectures and discussions will explore the intersection of material media, technique, subject matter, artistic discourse and political and social conditions as codetermining factors in art objects. To this end, lectures and discussions are built around close (albeit virtual) looking at individual art objects and installation views while readings will center voices of artists in developing interpretive models for the work.

Representing many nations spread across the Caucuses, western Asia, and northern Africa, each with a distinct political and cultural history, the Middle East is multi-ethnic, religious, and complexly interconnected place, one whose influence in the art world has steadily grown throughout the last thirty years. Collectors from the region top lists of the art scene's power players and there is a steady and rising stream of exhibitions dedicated to artists from the region in European and American museums and galleries. Meanwhile, biennials, art fairs, new exhibition spaces and major museums are opening throughout the countries of the Arab world, Iran and Turkey to support established and emerging talent locally and invest in the culture economy as a part of developing national infrastructures. Rather than focus on themes that treat the region as a cohesive unit, this course will dedicate each meeting to a specific subject—geographic locale, historical event, or art world development—within the greater Middle East. This multifaceted focus foregrounds the distinctive histories, contemporary conditions, and artistic discourses and practices that make up this region and its diasporas. Each class will combine a lecture and a discussion of selected art and readings. Special emphasis will be placed on developing critical thinking skills via visual, oral, and written analysis.

The objective of this course is for each student to develop skills to articulate in discourse and writing how art represents cultural values and historical conditions of the Middle East and its

diaspora. Students will conclude the course with an essay that integrates the subject themes and analytical methods discussed throughout the semester.

Themes and focus areas include:

- Contemporary Calligraphy: graphic art and street art
- Museums, Biennials, and Art Journals for the contemporary Middle East
- Postwar generation of Lebanese Art
- Epic poetry, literary traditions and historical revivalism in contemporary Iranian art
- Photography and archives
- Emergence of the Gulf States
- Local artistic languages in the Maghreb
- And more.

Art and utility: the aesthetics of social change

Sara Reisman

Fall semester, Elective course: MFA, 2 credits

Monday, 16:00 – 17:30

This seminar is taught by international faculty member Sara Reisman, a New York City-based curator, writer, and educator whose projects have focused on the politics of public space, globalization, ecology, site-specific practice, sustainability, and cultural identity as it relates to race, gender, and disability. Designed to introduce students to the practices of numerous contemporary artists and collectives who work at the intersection of art, social practice, and civic engagement, *Contemporary Art Theory: From Art to Activism and Back Again* will reflect on the social functions of art, looking at the emergence of government mandated public art programs in the U.S. (which, in a few cities, emerged in connection with rebuilding plans following economic recessions) of the 70s and 80s, followed by new genre public art, a term coined by Suzanne Lacy in the early 80s, and more recent practices like socially engaged art and the incorporation of social justice into the missions of cultural institutions. The course will unpack how art has recently intersected with political questions, from its role within discourses of anti-racist movements, to the constraints and possibilities that Middle Eastern artists face in employing art as an instrument of civil society. With lectures, reading-based discussions, and student presentations, specific classes will focus on multidisciplinary artists whose practices move between the gallery and public realm, like Vito Acconci, John Ahearn,

Genesis Breyer P-Orridge, Tania Bruguera, Coco Fusco, Pablo Helguera, Titus Kaphar, Suzanne Lacy, Carlos Martiel, Julie Mehretu, Mladen Miljanovic, Ohad Meromi, Carmen Papalia, Michael Rakowitz, Tim Rollins and Kids of Survival (K.O.S.), Mierle Laderman Ukeles, Caroline Woolard, Working Artists and Greater Economy (W.A.G.E.), and others.

More-than-human perspectives and tentacular thinking

Vanina Saracino

Fall semester, Elective course: MFA, 2 credits

Monday, 18:00 – 19:30

The seminar *More-Than-Human Perspectives and Tentacular Thinking* focuses on current theories and art strategies that take distance from anthropocentric worldviews, rooted in Western imperialistic notions of the human as a generic masculine heterosexual Anthropos and, instead, subvert the dual opposition nature-culture to focus on the autopoietic force of all living matter.

Since the end of the '60s, biologist Lynn Margulis has argued that endosymbiotic relationships between organisms are the driving force of evolution—its “engine”. Evolution does not result from the accumulation of random mutations in individuals among whom only the fittest is selected amidst harsh competition (neo-Darwinism), but is instead the outcome of multiple endosymbiotic relationships among different species that gradually transform into enhanced organisms with more chances of survival when facing drastic environmental changes. Unity and collaboration are therefore keys to understanding matters related to life, evolution and consciousness. A human body is never *one* either: we are inhabited by millions of bacteria, fungi, even viruses, a microbial “consortium” whose subsistence we support and from whom our existence directly depends on—a more-than-human holobiont.

To the binary thinking (which is the paradigm of a technocapitalist logic driven by extraction, exploitation and profit), Donna Haraway has opposed the *tentacular thinking* (Haraway, 2016), a mode of thinking and operating that can be symbolically embodied by the octopus, with their fluid bodies and decentralized minds defying the human body/brain architecture, and craftily merging what we call “understanding” and “sensing” into a single gesture. Thinking “tentacularly” can have a profound transformative effect on the ways we understand the planet and its functioning, allowing us to become disengaged from binary

thinking, to find instead creative ways to shift our logic and imagine new worlds, based on collaboration and inclusion and justice, rather than competition, exclusion and oppression. Changing our modes of thinking has become necessary and urgent today, and art can be a platform for the transformation of our worldview and the rehearsal of new strategies of living. These ideas will inform our conversations throughout the entire seminar.

More-Than-Human Perspectives and Tentacular Thinking unfolds as a non-exhaustive survey of artist's practices that directly or indirectly embrace tentacular modes of thinking. The works we will consider deeply question human exceptionalism, mirroring a crucial transformation that is actually taking place and in which the imperialized ideas of a Homo Sapiens—on which sciences of the 21st Century are based—are displaying their inability to mirror and articulate the richness of new biological findings and worldviews.

More-Than-Human Perspectives and Tentacular Thinking will conclude with the students' realization of an essay related to the topics approached throughout the semester.